

Helena Limanowska-Noskowska ps. LIMBA, urodzona 24 listopada 1921 r. w Piotrogradzie, córka Edwarda i Anieli z Narkunów.

Po ukończeniu Gimnazjum ss Benedyktynki w Wilnie, wiedzioną powołaniem do zawodu nauczycielskiego podjęła naukę w Liceum Pedagogicznym w Grodnie. Ukształtowana wewnątrznie w duchu harcerskich cnót nie ustawała w samodoskonaleniu się. Odbyła na harcerskich obozach służb sanitarno-opiekuńczych, połączonych z kliniczną praktyką z zakresu technik pielęgniarskich, kurs przygotowawczy na funkcję pielęgniarki medycznej.

Końcowy semestr szkoły pedagogicznej wygasiała rozpoczynając się II wojna światowa. Drużna Limanowska pod przybranym imieniem BŁEKITEK własnowolnie zajęła pozycję w szeregach obrońców Grodna przed nawałą wojsk sowieckich w dniach 20-22 września 1939 roku. Uczestniczyła przy wznoszeniu barykad, ratowaniu inwentarza swego Liceum, ewakuacji rannych z miejsc ostrzeliwanych /również czerwonoarmistów/, obejmując hospitalizowanych pielęgniarską posługą.

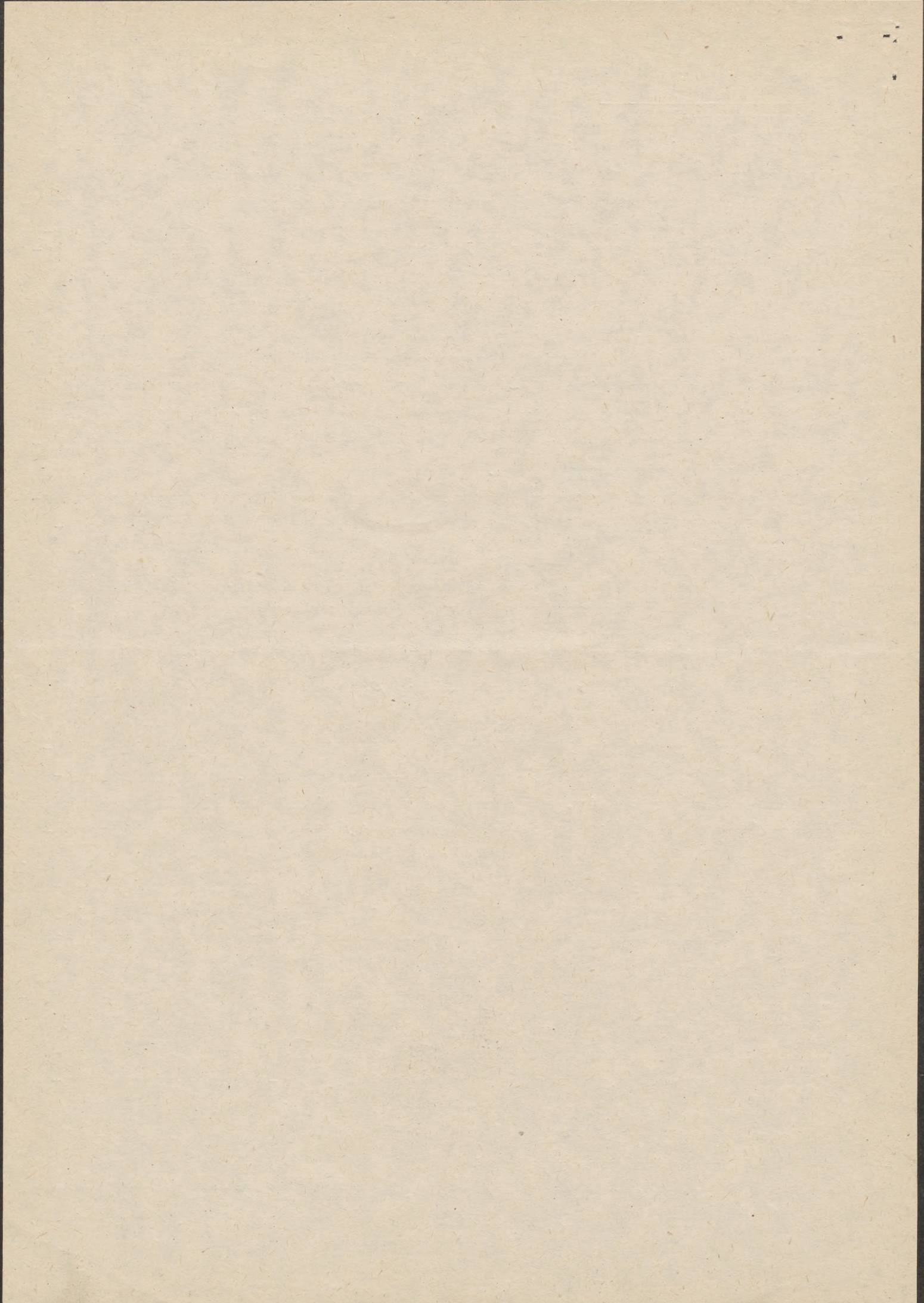
Po załamaniu się obrony miasta, świadoma zagrożeń ze strony rozpasanych nypastników, przedostała się do stron rodzinnych w powiecie brasławskim, gdzie się zalegalizowała jako nauczycielka w czynnej, jeszcze polskiej szkole w miejscowości TOPOLKA w gminie Widze. Po likwidacji polskiej szkoły przez sowieckie władze okupacyjne prowadziła zajęcia na tajnych kursach szkoły podstawowej.

W roku 1942 zapszysiężona w AK pełniła funkcje łączniczki i sanitariuszki w święciańskim Inspektoracie AK, kontynuując nadal zajęcia w zespołach szkolenia tajnego.

Po tragicznym finale walk Armii Krajowej na Wilenszczyźnie w lipcu 1944, dzieląc egzulancki los wielu rodzin polskich, przybyła do zburzonego wojną Wrocławia. Tu kończyła studia uniwersyteckie otrzymując asystenturę w Wyższej Szkole Pedagogicznej. Równolegle uczy w Wieczorowym Liceum Wojskowym, także w Technikum Rolniczym w Pracach wrocławskich. Od roku 1958 do przejścia na emeryturę w roku 1981 pracowała jako redaktor w wydawnictwie OSSOLINEUM Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu.

Ponoszona wena działacza społecznego przez kilka lat prezesowała Dolnośląskiemu Oddziałowi Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek. Jako inicjator zbieractwa materiałów historycznych dotyczących zmagania wolnościowych Polaków na Północno-wschodnich Kresach w okresie II wojny światowej udzielała się w pracach Komisji Historycznej przy Zarządzie Dolnośląskiego Okręgu SZŻAK, służyła pomocą w merytoryczno-adiustacyjnym przygotowaniu kilku opracowań historycznych, między innymi R. Warakomskiego Komórka Legalizacyjna Sztabu Okręgu Wileńskiego AK w latach 1939-1948

Od czynnego udziału w życiu publicznym w sposób najtragiczniejszy została oderwana przez ciężką chorobę. Zmarła 30 stycznia 2001 r., spoczęła na cmentarzu parafialnym św. Ducha we Wrocławiu przy ul. Bardzkiej 80.

Odznaczona Krzyżem Armii Krajowej, Medalem Wojska, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Odznaką Zasłużonego Działacza Kultury, Złotą Odznaką Zakładu Narodowego Ossolineum, Złotą Odznaką Zasłużonego dla Dolnego Śląska.

Mieczysław Potocki - Wspomnienia Żołnierza AK Ziemi Wileńskiej, 1981

Kazimierz Krauze - Ostatni Raport, 1997

Wilno jako ognisko oświaty w latach próby, Białystok 1991

Stefan Swiechowski - Helenie Limanowskiej LIMBIE, 1942 /wiersz/

Wiktor Noskowski

Wiktor Noskowski

